

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Helmeczy László ügyvéd által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek - a dr. Simits Iván ügyvéd által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyhez fűződő jogsértés megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2007. június 4. napján kelt 19.P.25.415/2006/8. számú ítélete ellen az alperes részéről 9. sorszám alatt előterjesztett és 10. sorszám alatt megindokolt fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg - 15 nap alatt - a felperesnek 30.000 (Harmincezer) forint fellebbezési eljárási költséget, míg az államnak - felhívásra - 120.000 (Egyszázhuszezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az alperes által kiadott ... című napilap 2006. december 11-ei számában ... újságíró tollából „...” címmel és „...” alcímmel újságcikk jelent meg a ... Kórház orvostechikai berendezéseinek beszerzésével kapcsolatban. A cikk szerint korábban a főváros tulajdonában lévő kórházak - az árak leszorítása érdekében - kisebb egységekre bontott tendereket írtak ki, ezzel szemben ebben az esetben a - három, összesen 3,5 milliárd forint értékű - pályázat nyertese a nagy cégeket maga mögé utasító, 3.000.000 forintos törzstőkével rendelkező, ... tömbházban működő felperes lett. A pályázat eredményét a konkurens ... vezetője előre megjósolta. Az újság beszámolt arról, hogy az ... a Közbeszerzések Tanácsához fordult, állítva, hogy a versenyhelyzetet kiiktató kiírások miatt a beruházás a piaci árnál több százmillió forinttal drágában valósulhat meg. Az ... több ízben - eredménytelenül - megkereste a ... Önkormányzat vezetését is. A kórház műszer és vagyongazdálkodási osztálya megszólított vezetőjét - nyilatkozata szerint - nem vonták be a tenderkiírásba. A kórház főigazgatója pedig a ... Önkormányzathoz utasította az újságírót. A ... Ügyosztályának vezető főtanácsosa szerint azért tértek el a korábbi gyakorlattól,

mert nem vállalhatták az egy-egy részre kiírandó pályázat eredménytelenségének esetleges kockázatát. Az újságcikk szerint a Gazdasági Versenyhivatal a felperesnél és két beszállítójánál „rendőri segédlettel” tartott házkutatást; a hivatal sajtóreferense szerint kartellgyanú miatt folyik a három céget érintő eljárás. Az ... a Közbeszerzések Döntőbizottságához fordult, amelynek elutasító döntésével szemben bírósági felülvizsgálatot kért. A cikk azzal zárult, hogy „a Fővárosi Bíróság az elmúlt napokban döntött az ügyben: tárgyalás nélkül új eljárás lefolytatására kötelezte a döntőbizottságot”. Az újságcikk fényképfelvétellel egészült ki, amely a felperesi gazdasági társaság székhelyének bejáratát ábrázolta, azzal az aláírással, hogy „a rendőrség házkutatást tartott a ...”.

A felperes által a Fővárosi Bíróság előtt sajtóhelyreigazítás iránt kezdeményezett 19.P.20.219/2007. számú perben a felperes csatolta a Fővárosi Bíróság közigazgatási ügyben hozott 7.Kpk.45.145/2006/10. számú hivatkozott végzését, amelyből kitűnően a bíróság hatályon kívül helyezte a Közbeszerzések Tanácsa Közbeszerzési Döntőbizottságának jogorvoslati kérelmet - eljárásjogi okból - elutasító rendelkezését, és az alperesi jogorvoslati kérelem érdemi elbírálására kötelezte.

A felperes a jelen perben előterjesztett keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes annak valótlan állításával, hogy a cég székhelyén a rendőrség házkutatást tartott, illetőleg a peren kívül hozott fővárosi bírósági végzés tartalmának hamis színben való feltüntetésével megsértette a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogait. Kérte továbbá annak megállapítását, hogy személyiségi jogot sértő az a beállítás is, miszerint a cikk összességében olyan látszatot keltett: a felperes annak ellenére nyerte meg a közbeszerzési pályázatot, hogy adottságai erre őt egyáltalán nem tették alkalmassá. Igényt tartott elégtételadásra, továbbá az alperest 10.000.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére is kérte kötelezni. Ez utóbbi kérelmét azzal indokolta, hogy a rendőrségi házkutatásról és a kizárólag gyanús körülményekről szóló közlés alkalmas a közmegebecsülésnek örvendő, nagy forgalmú cég üzleti hírnevének rombolására, különösen olyan körülmények között, amikor a felperes képviselőit meg sem hallgatták. Ideiglenes intézkedés iránti kérelmet is előterjesztett a cikkhez mellékelte fényképfelvételnek a világhálóról való eltávolítása érdekében. A bíróság a kérelemnek helyt adott.

Az alperes elismerte, hogy nem rendőrségi házkutatás, hanem a versenyjogi jogszabályban megengedett helyszíni adatgyűjtés, illetve vizsgálat történt. Egyebekben azért kérte a kereset elutasítását, mert a sajtó csak a feladatát teljesítette: közérdeklődésre számot tartó ügyben kialakult vitás helyzetről számolt be. A felperesi képviselők megszólaltatása valóban elmaradt, de az újság már korábban eredménytelenül kísérelte meg megnyilatkoztatásukat. Vitatta továbbá, hogy a közlés kapcsán a felperest bármiféle kár érte volna, arra is figyelemmel, hogy a sajtóhelyreigazítás keretében az elégtételadás gyakorlatilag megtörtént.

A Fővárosi Bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes által kiadott ... című lap 2006. december 11-ei számában közzétett „...” című cikke annak valótlan

állításával, miszerint a Gazdasági Versenyhivatal által indított eljárásban rendőrségi segédlettel házkutatást tartottak volna a felperes székhelyén, illetve annak a hamis látszatnak a keltésével, mintha a felperes alaptőkéjének nagysága, székhelyének elhelyezkedése okán csak kifogásolható módon nyerhette volna el a ... Kórház összesen 3,5 milliárd forint értékű közbeszerzési pályázatait, megsértette a felperes jóhínevét. A bíróság az alperest elégtételadásra, valamint 2.000.000 forint és járulékai megfizetésére kötelezte. Az ezt meghaladó keresetet elutasította. Megállapította, hogy a peres felek a költségeiket maguk viselik, a le nem rótt 600.000 forint illetékből a felperest 460.000 forint, az alperest 140.000 forint megfizetésére kötelezte. Az Alkotmány 2. § (1) bekezdése, 8. § (1) bekezdése, 59. § (1) bekezdése, 61. § (1) bekezdése, továbbá a Ptk. 75. § (1) bekezdése, 78. § (1) és (2) bekezdése felhívásával részletezte a PK 12. és 14. számú állásfoglalásban kifejtett jogelveket és a szabad véleménynyilvánításhoz való jog alkotmánybírósági értelmezését. Tényként állapította meg, hogy a felperesnél nem házkutatás, hanem a Gazdasági Versenyhivatal által foganatosított helyszíni adatgyűjtés történt, mégpedig rendőrségi segítség nélkül, ezért e vonatkozásban a jogsértést megállapította. A Fővárosi Bíróság közigazgatási ügyben, tárgyaláson kívül hozott végzésével kapcsolatban kifejtette: a hatályon kívül helyező végzés való tény volt, tehát a sajtószerv az eljárás konkrét állásáról szóló tudósítással nem sértett jogszabályt. A közlés egyáltalán nem keltett olyan látszatot, hogy a végzés a közbeszerzési panaszt érdemben elbírált volna. Álláspontja szerint a felperes teljesítőképességének megkérdőjelezését illetően is alapos a kereset, mert - bár a felperes törzstőkéje alacsony és a székhely elhelyezkedésére vonatkozó adat is valós -, az alperes a sajtótörvény rendelkezéseinek nem tett eleget, amikor kísérletet sem tett a felperes álláspontjának bemutatására. Alaptalanul hivatkozott az alperes a korábbi cikk közlésére, mert az akkor a felperesi cég részéről érzékelhető elzárkózást a jelen cikk szempontjából nem lehet figyelembe venni. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása szerint gazdasági társaság esetében alkalmas lehet hamis látszat keltésére a ténylegesen lebonyolított üzleti forgalomra vonatkozó egy vagy két adatnak az összefüggéseiből való kiragadása és annak ismételt közlése. A jogsértés megállapítása folytán alkalmazta a Ptk. 84. § (1) bekezdés c), illetve e) pontját is. Előrebocsátva, hogy főszabály szerint a károsultnak bizonyítania kell a károkozó magatartással összefüggő kárát is, az adott esetben úgy foglalt állást, hogy különbizonyítás nélkül is elfogadható, miszerint az ilyen tartalmú jogsértő közlések a felperesnek kárt okoztak. A nem vagyoni kártérítés mértékét a kialakult bírói gyakorlattal összhangban, mérlegeléssel állapította meg. A perköltség és a le nem rótt illeték viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint döntött.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, annak részbeni megváltoztatása érdekében. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság ítélete szerint a cikk többször nyomatékosan rámutatott a felperes törzstőkéjének és a közbeszerzési pályázat értékének különbségére, holott a cikkben ez az összefüggés csak egyszer fordult elő. A megfogalmazás a tényeknek megfelelt, legfeljebb a szerző véleményét tükrözte, ami lehet akár téves vagy megalapozatlan is, de semmiképp sem lépte túl a szabad véleménynyilvánítás határait. A kifogásolt

újságcikk a valóságnak megfelelően ismertette a közbeszerzési pályázattal kapcsolatban a konkurens ... kérelmeit, fellebbezését és önkormányzati eljárás lényegét. Semminemű hamis látszatot nem keltett, mert a sajtónak jogában áll olvasóit tájékoztatni egy közbeszerzési eljárás kapcsán az egyébként vesztes versenytárs kifogásairól. Érvelése szerint a jogalap kérdésétől függetlenül, az elsőfokú ítélet azt is tévesen állapította meg, hogy a felperesnek nem vagyoni kára keletkezett. A köztudomású tények egyébként sem indokolják a 2.000.000 forint összegű kártérítés megítélését.

A felperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta. Kiemelte: az alperesi lapnak hitele van az olvasók előtt, tehát, ami a „...”-ban megjelenik, azt tényként fogadják el.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a feltárt tényállásból levont okszerű következtetéssel állapította meg az alperes részéről megvalósított jogsértéseket, és a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően alkalmazta a jogkövetkezményeket is. A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság megállapításaival teljes egészében egyetértett, azonban a fellebbezésben foglaltakra tekintettel a következőkre mutat rá.

Helytálló volt az az alperesi észrevétel, miszerint a kérdéses újságcikk mindössze egy alkalommal utalt felperes alacsony törzstőkéjére, szerény megjelenésű székhelyére, és ezzel összefüggésben a sokszorosan magasabb tenderösszegre. Ugyanakkor az adatok csoportosítása, valamint az újságcikkhez mellékelt fényképfelvétel közlése nyomatékositotta azt a hamis látszatot, amely a jóhírnév megsértését megvalósította.

A személyiségi jog megsértésének a megállapításával összefüggésben helytálló volt a jogkövetkezmények alkalmazása is. A nem vagyoni kártérítés vonatkozásában a Fővárosi Ítéltábla azonban ... tanú vallomását (7 sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 5-6. oldala) is értékelte. A kórházigazgató elmondása szerint szakmai fórumokon, konferenciákon is szóba került az ügy; ismerősök, kollégák arról beszéltek, hogy különös volt a híradás arról, miszerint a jó nevű céggént ismert felperesi gazdasági társaság gyanús ügybe keveredett. A tanú az egész újságcikket úgy értékelte, hogy a konkurenciát képező gazdasági vállalkozás a sajtó kapcsolatokban rejlő lehetőséget megragadva kísérelte meg a felperest kiszorítani a piacról. Nem hagyható figyelmen kívül az a felperesi előadás sem, hogy a cikk miatt a céget alkotó személyek, dolgozók illetve a referenciába tartozó vállalkozások körében folyamatosan magyarázkodásra kényszerültek.

Mindezek a peradatok a felperes kárának bekövetkeztét bizonyították, erre figyelemmel nem eltúlzott a nem vagyoni kártérítés összege, annak leszállítására nincs mód figyelemmel a hasonló személyiségi jogi perekben folytatott gyakorlatra és a jogsértés súlyára is. Helytállóan hivatkozott a felperes arra is, hogy a jogsértés

súlyának megítélésénél értékelni kell, hogy a „...” című újságot olvasók megbízható, hiteles tájékoztatást nyújtó médiumnak tartják.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján és az indokolás előzőek szerinti kiegészítésével - helybenhagyta.

A peresztes alperest fellebbezési eljárási költség viselésére kötelezte [Pp. 239. §, 78. § (1) bekezdés, 79. § (1) bekezdés]. A felperesi jogi képviselő díját a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése szerint - a kifejtett tevékenységgel arányosan a (6) bekezdést is figyelembe véve - állapította meg, amely összeg a 4/A. § szerinti áfát is magában foglalja.

Az eredménytelenül fellebbező alperest kötelezte az illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt illeték viselésére is a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése, 15. § (1) és (3) bekezdése értelmében.

Budapest, 2007. december 5.

Dr. Sághy Mária s.k.
a tanács elnöke

Dr. Fülöp Györgyi s.k.
előadó bíró

Lévainé dr. Szakács Mária s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: